

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 10 kor.
 Negyedévre... 4 "

Helyben házhoz hozva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 "

Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
 ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 8.

A szerkesztőség köziratok visszaküldésére
 vagy megőrzésére nem vállal kötelességet.

Előzetesek és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, április 13.

Szem bekötösdí.

Hajdanában, ha az uralkodók utaztak, csak passzióból cselekedtek, mint akár ma is a közönséges halandók. Ha a magyar királynak kedve volt meglátogatni a német vagy a cseh királyt, átment hozzá, mulattak s eszébe sem jutott senkinek e miatt rekriminálni, panaszkodni vagy dicsekedni.

Ma ellenkezőleg: az uralkodók minden szavát följegyzik, hasábot írnak össze mindennapi tetteikről s míg régen háborukat jegyezték fel, ma utazásaik okoznak gondot a diplomatáknak.

Egy utazás, egy tószó néha fontossággal bírhat egy egész ország sorsára. Itt a példa nem messze: Vilmos császár beszéde, mely már tankönyvekben is szerepel s a melynek eredménye lett a sokat dicsőített híres tiz szobor, legfelsőbb elismerés Bocskay és Bethlen fejedelmeknek, a Bécsset megremegtető magyar felkelések vezéreinek.

Ki tudja, ha a német császár még erélyesebben beszél, talán még Rákóczy és Kossuth is kaptak volna királyi szobrokat. Talán egy zászlóalj honvéd s egy zászlóalj közös baka tisztelegni ment volna az aradi vértanú-szoborhoz s Henczi szobrát egy csöndes, csillagtalan éjszakán felviszik vala Bécs városába...

Mert ma nem fegyverekkel harcolnak az uralkodók, hanem szóval. S mint a példa mutatja, néha van a szó olyan

erős, mint a fegyver. Mi háromszáz év alatt el nem tudtuk érni azt, a mit a német császár egy pár szóval kikényszerített: a magyar szabadságtörekvések elismerését.

Ezóta nagyot nőtt a német-rokonszenv Magyarországon, a hol eddig is inkább az osztrákot szidtuk a német köpenyeg alatt. A német császár egyszerre népszerű alak lett s rokonszenvvel néztük utódjának, a trónörökösnek fejlődését is.

A kis herceg tavaly tette le az érettségit az iskolában; most új iskolába lépett: a politika iskolájába.

Kezdte az elemi iskolán, Münchenben, a bajor régens-herceg jubileumán. Mint gondosan nevelt fiúcska, ezt otthon végezte. Középiskolának Bécsset szemelték ki számára s a német trónörökös tényleg ma érkezik az osztrák fővárosba.

Tanügyi dolgokban sok szokott lenni a czopf, de sehol annyi, mint a középiskolában. Bizony a kis német hercegnek is lesz alkalma bőven a czopffal megismerkedni. Erre a czélra keresve sem találhattak volna jobb helyet Bécsnél.

Ime egy város, a mely birodalmi fővárosnak nevezi magát s birodalma határait a két kezével kényelmesen elérheti.

Nincs tőle messze a bajor határ, csak egy lépés keleten a magyar határ, fönt Porosz-Szilézia, lent az Adria sokkal közelebb fekszik, sem hogy ezt a hegytömböt birodalomnak lehetne nevezni. Meg fogják tehát magyarázni a trónörökösnek, hogy a »birodalom« határai kiterjednek messze keletre a Hargitáig, délen Novi-Bazárig, itt mindenütt az igaz »osz-

trák« alattvalók Bécs felé fordított arccal imádkoznak.

Lesz még több czopf is. Megmutatják neki a k. und k. Reichs-Kriegsministeriumot, a melyet mi magunk közt közönséges szeretünk nevezni. Onnan elviszik katonai parádéra s bemutatják a k. und k. Armeet, német vezényszavával, német tiszljeivel, a melyeket mi szintén szeretünk közönséges nevezni, pedig voltaképp csak a hozzáadott pénz- és emberanyag közös. S a trónörökös meg fogja tanulni, hogy van itt egy 45 millió lakossal bíró hatalmas osztrák birodalom, pompás német hadsereggel s talán eszébe is fog jutni, milyen jó volna a két német birodalomból egy még hatalmasabb birodalmat alkotni! Nem lenne az nehéz, hiszen még az osztrák káplár is, ha délelőtt átteszik egy hannoveri ezredhez, délután már játszva elvezényelheti az embereit.

A gyermekek eszejárása gyors. Vigyázzunk, mert könnyen megjegyzi ezeket a tanulságokat s férfikorában vonhatja le a köveiket.

Ezzel azonban még nem lesz vége a czopfnak. Jönnek az udvari ünnepélyek s ott a nagy német környezetben bizonynyára fel fog tűnni a vendégnek a fényes magyar testőrség. Arra is megkapja a tanító bácsiktól a választ: ezek a Tschikowschenvolk képviselői, a kik az alföldi pusztáról feljöttek a »császár« személyét őrizni. Ezek a »császár« leghívebb alattvalói; s ha nem volnának a »császáré«, mit keresnének akkor Bécsben?

Jön aztán egy hatalmas vállu, czvikkeres, tekintélyes alak: de Minister-

A „TISZÁNTÚL“ TÁRCZAJA.

Az öregek.

Írta: Deér.

Régi történetet mondok el. A szereplői már nem élnek. A ki még él a történetalakjai közül, — az a viruló szép leány, — bizonyára nem fogja tudni, hogy milyen közel álltak hozzá e történet hősei. Ha pedig megtudná, — hiszem, hogy meg fogja bocsátani, — a miért napvilágra hoztam azt a poros, molyette naplót, melyet ott találtam a Tar familia ősi kúriájában.

Valami dolgom akadt egyik télen azon a vidéken, hol a Tar familia ősi kastélya áll. A család már kihalt; egy leány él még csak valamelyik zárdában, mint növendék. A régi, szinte penészlepte kastélyt egy öreg tisztartó gondozza, — a kastélyhoz tartozó néhány hold belsőséggel együtt. Ismerem az öreget már gyermekkorom óta. Sokszor megfordultam az igazi magyar vendégszeretetéről bíres Tar familiánál. Az öreg Tar benső barátja volt boldogult öreg atyámnak s közel lakván egymáshoz, gyakran felkereste egymást a két öreg. Ily módon ismerkedtem meg én is Tarékkal.

Ekkor már csak ketten voltak. Az öreg Tar és leánya, kit zárdában neveltetett.

Alig pár éve, hogy az öreg Tar is meghalt pár nappal nagyatyám halála után.

Ekkor voltam utoljára az ősi, oszlopos kúriában. Most aztán, hogy újra erre a vidékre vetődtem, valami kegyeletos emlék úgy hívogatott, hogy újra felkeressem ezt a régi, magyar tanyát.

Az öreg tisztartó nagyon barátságosan fogadott. Mindjárt egy szobát jelölt ki számomra, mit én azonnal el is foglaltam. Estére járván az idő, az öreg ur csakhamar nyugalomra tért.

Én még egy ideig a kertben kóboroltam. Valami nagy, imádkozó esendőség vett körül. A hold is csak halványan világította be a kertet. Mintha a régi idők szellemi hangok volnának körül, — valami misztikus, ábáttos hangulat szállta meg a lelkem. Szinte félve bolyongtam tovább, — mintha bűn lett volna zavarnom ezt a nagy esendőt.

Egy sírhoz értem. Kopottas, töredező márvány emlék emelkedett a sírdomb fölött. A hold éppen oda világított. A márványon egy név volt csak: »Reneé« — és semmi több.

Emlékeztem régmúlt időkről... Mintha most is látnám a két öreget, a mint itt állnak a sír mellett és nézik hosszan, sokáig ezt az egy szót, mely ott fehérik a márványon.

Embernyi ember voltam még csak akkor, — nem törődtem azzal, mi körültem történik. De most annál inkább magával ragadott az emlékezés. És valami titkos sejtésem azt sugta, hogy annak a két öregnek volt egy közös, féltve őrzött titka. Egy titok, melyet csak ők

ketten tudtak s mely talán itt végződött, — ennél a magányos sírdombnál.

— »Reneé« — és semmi több. Lelkemben megrajzoltam ennek a halottnak a képét. Ugy láttam, mint egy mosolygó, székefűrtű, kékszemű szépséges asszonyt, ki csak szeretni tud s ki csak áldást, igaz szeretetet áraszt maga körül. Láttam, mint a szeretet angyalát, ki ott áll a két öreg között s mosolyogva fűzi egybe kezeiket...

Aztán meg olyannak álmodtam, mint a pokol szülöttjét, ki csak keserűséget, átkot hagy maga után...

A hideg téli szél felvert álmodozásomból. Szobámba tértem. A langymeleg levegő, mi szobámban fogadott, újra valami hangulatos érzésbe ringatott.

Álmodozva ültem le az ősi, szinehagyott író asztal elé.

Műtegy akaratlanul is kutatni kezdtem. Ócska, molyette papírlapok kerültek kezembe. Régi számadások, köznapí levelek. Egyszerre egy csomagra bukkantam.

Ez is szakadozott, foszlányos volt. Meglátott rajta, hogy régtől fogva hever már itt. Kíváncsian kezdtem fölbontani. Egy szinehagyott, fakó könyv volt. Amint felnyitottam, nagy hosszúságú betűkkel ez volt írva a czimlapra: »Naplóm«, — alatta — »Reneé.«

Csendes, szinte szomorú áhitat fogott el. Mintha éreztem volna, hogy három élet szomorú titkának kulcsát tartom a kezemben.

präsident von Ungarn. De nehogy ezt a herceg egy önálló állam kormányelnökének tekintse, majd csak a külügyminiszter és az osztrák kollega után mutatják be s gondosan távol tartják minden funkciótól. Ennie szabad lesz a banketteken. Egyéb dolga nem lesz.

Majd aztán később, talán, megnézi a trónörökös az ő kecskeméti huszárezredét is: ott a Pusztán közepett. Egy kisit kiszáll Budapesten is, megnézi ezt a Landeshauptstadtot. Aztán fölmege megint Bécsbe, a Reishs-Hauptstadtbba s onnan vesz búcsut ettől a szép, hatalmas, egységes, német-osztrák birodalomtól.

Mi pedig kereshetjük az összefüggést az 1867-iki paritásos kiegyezés, Vilmoscsászár szinpadias beszédje és a német trónörökös komoly, hivatalos látogatása, Magyarország mellőzése közt.

Azt hisszük, megadja a megoldást egy régi magyar mondás: vakulj magyar.

S így lesz a mi nagypolitikai szerepünk tulajdonkép játék: szembekötödsdi, a hol nekünk kötik be a szemünket. *K. A.*

Az összeférhetetlenség.

Az összeférhetetlenségi törvény revíziója tárgyában kiküldött képviselőházi bizottság *Fest Lajos* elnöklésével tegnap délelőtt tíz óra-
kor ülést tartott, a melyen a kormány részéről *Széll Kálmán* miniszterelnök, *Darányi Ignác* földművelésügyi és *Hegedüs Sándor* kereskedelemügyi miniszter voltak jelen. A bizottság folytatá az új összeférhetlenségi törvény revíziójára kiküldött albizottság tervezetének tárgyalását, az 5. §. h. pontjánál *Papp Géza* előadó a szakasz e pontjának első bekezdéséhez azt a megtoldást javasolja hogy a szövetkezetek tagjai — ha a szövetkezetek 1000 forintot meghaladó államségélyben részesülnek is, képviselők maradhassanak. *Justh* és *Györffy* ellenzik e módosítvány elfogadását. *Széll Kálmán* miniszterelnök károsnak tartaná, ha a szövetkezeti ügy fejlődése megakasztatnék és nem osztja *Justh* álláspontját, hanem elfogadásra ajánlja

Papp Géza módosítványát. Ugyanily értelem-ben szólaltak föl *Darányi* és *Hegedüs* miniszterek.

Az iparosok és a választások.

Az idő jele, hogy a közelgő választások alkalmával nemcsak pártok, hanem foglalkozások szerint is szemben állnak egymással az emberek. Elsőknek a gazdák jelentkeztek, most az iparosok, akik országos szövetséget alakítanak s már az idej választások alkalmával sorompóba lépnek. Az ország 600 ezer kisiparosának körülbelül negyedrésze szavazati joggal is bír, ennek arányában akarnak érvényesülni, illetve képviselőt szerezni maguknak a képviselőházban is. Tizenkét pontban foglalták össze követeléseiket, amelyeknek főbb pontjai az önálló vámterület, a kisipart védő törvények, a progresszív adórendszer, a szavazati jog kiterjesztése, a fényüzési cikkek megadóztatása, az ingyenes iskoláztatás és igazságszolgáltatás, a szegényügynek és közegészségügynek államosítása . . . stb. Az új 12 pontot kiáltvány alakjában adják a választóközönség kezébe. A kisiparosok remélik, hogy követeléseiket nemcsak a függetlenségi, de a szabadelvű képviselők közül is sokan magukévé teszik. Néhány kerületben azonban a kigazdakkal szövetkezve, önnálló jelölteket is állítanak.

A touloni látogatás után.

Loubet elnök már elhagyta Toulont, a hol Franciaország nevében három nemzettel: az oroszszal, az olaszszal és a spanyollal kaczerkódott. Valamennyinek megdicsérte a szép hadihajóit, különbea pedig nem zökkent ki a figyelmes és udvarias házigazda szerepéből. A touloni polgármester volt az, aki megcsinálta a lega artis a nagy komplementet az orosz lobogó előtt s most egy napig nem is lesz népszerűbb ember Franciaországban a szerencsés maironél. A flirtelés napsütéses órái azonban már elmúltak s most már senki sem gondol arra, hogy ez az epizód megrendítette a hármasszövetséget. Ellenben azok a francziák, a kik már fölcsudtak a touloni má-

morból, már is találgatni kezdik, hogy hát mi célt is szolgált tulajdonképpen ez a céció. Az okosabbak már ki is találták. Meg vannak győződve arról, hogy a touloni ünnepek az lesz legelső következménye, hogy mint annak idejében Oroszország, Olaszország is — nagy kölcsönt fog fölvenni Franciaországban . . .

A politika kulisszái mögül.

— Fővárosi tudósítónktól. —

A hétnek politikai eseménye az, hogy *Széll Kálmán* — allitólág — kibékült *Bánffy Dezső* báróval. (Vajjon hanyadszor kapjuk ezt a hírt Budapest-ről és vajjon van-e, aki most is — komolyan venné? Szerk.) A kibékülés nagy akusát a nyilvánosság előtt is megpecsételték április 11-én, a budavári koronázó Mátyás-templomban a hivatalos nagymise előtt. A templomba az öszszes méltóságokat megelőzve, elsőnek *Bánffy Dezső* báró főudvarmester érkezett. És megjött nagy vágatva *Széll Kálmán* is, a ki elé a templom hajójában *Bánffy Dezső* báró sietett. A jelen és a mult embere igen szivesen üdvözölte egymást. A »bukott« balra lépett, jobb oldalára engedte *Széll Kálmánt* és így kísért a felső padsorig. Itt azután *Széll Kálmán* az egyik ott álldogáló méltósághoz fordult és ezt a megjegyzést tette:

— *Föltünően kevesen vagyunk, pedig meghívóimat »egyébként« respektálni szokták!*

És tényleg kevesen voltak a templomban a hivatalos április 11-iki ünnep alkalmából, bár *Széll Kálmán* meghívásait *egyébként* respektálni szokták.

* * *

Evvel ellentétben áll a hétnek második eseménye, hogy t. i. bajsai *Vojnits István* báró Bács-Bodrog megye főispánja beadta lemondását főispáni állásáról *Széll Kálmán*nak. A lemondás oka az,

Félve lapozgattam a kezemben.

Megértettem most már, hogy mi húzta azt a két öreget oda ahhoz a magányos sirhalomhoz. Lelkem előtt világos lett minden. És nem tudtam, mit csodáljak jobban? Azt a két egymásnak élő öreget-e, vagy azt a fiatalon elhunyt, melegsziwü, — nagylelkü asszonyt? . . .

Nem irhatom ide az egész naplót. Csak ugy mondom el, a mit azon a téli estén megtudtam ott az ősi Tar kurián egy asszony naplójából.

*

Tar Lőrincz alig pár évi házasság után özvegyen maradt. Egy kis három éves leánykája maradt. Az élte delén lévő férfi érezte, hogy ő nem képes a leánykát ugy nevelni, a mint kell, s azért egy nevelőnőt fogadott a gyermek mellé. Egy fiatalabb nő került a leányka mellé, mint nevelőnő, jobban mondva, mint anyja, mindene.

Ez a fiatal nő volt Reneé.

Ebben az időben nagyatyám és Tar Lőrincz szomszéd birtokosok voltak. Gyakran öszszejöttek s igaz barátság füzte őket egybe.

Nagyatyám akkor még legényember volt s így elég vigan éltek.

Mikor Reneé a házhoz került — a két férfiu annál gyakrabban találkozott. Tar tudta, hogy van, ki vigyáz egyetlen gyermekére s nyugodtan maradt el. Az aggastyán is sokszor időzött Tar házában.

S a két férfi csakhamar észrevette a szép Reneét. Eleinte nem sokat törődtek vele, de aztán nemsokára mindkettő érezni kezdte, hogy a szép leány mindinkább tért foglal lelkükben.

Különösen Tar érdeklődött a leány iránt. Mindinkább megérlelődött benne az az elhatározás, hogy nőül veszi a leányt. Udvarolni kezdett neki. A leány tartózkodva fogadta. Tar annál szenvedélyesebben ostromolta a leányt.

Ez nem kerülte ki a nagyatyám figyelmét sem. Észrevette, hogy Tar szereti a leányt. Feltámadt benne a féltékenység. Érezte, hogy ő is rabja lett a leány mélyeséges kék szemeknek.

Versenyre kelt Tarral. Ő is udvarolt a leánynak. Ez a versengés nem tarthatott sokáig. A két férfi érezte, hogy ez az állapot tűrhetetlen lesz reájuk nézve. Mindinkább elhidegültek egymás iránt s a féltékenység nem egyszer keserü szavakban tört elő ajkukról.

Nem tudták sokáig tűrni ezt az állapotot. Egyik este, mikor ismét együtt voltak Tarnál, nagyatyám komoly, bár izgatott hangon kezdett beszélni:

— Lőrincz barátom, beszéljünk nyíltan. Fáj, tudom, mind a kettőnek, hogy így kell egymással beszélünk! De mit tegyünk! Ez az állapot tűrhetetlen. Mindkettőnk lelkét fogva tartja egy erős, leküzdhetetlen szenvedély, melynek parancsolni nem tudunk. Egy leányt szeretünk. Lemondani egyikünk sem akar.

Minek bujkáljunk hát. Férfiak vagyunk, harczoljunk nyíltan! Az a leány mindkettőnké nem lehet. Válasszon hát közülünk. Itt vagyunk, — mondja meg nyíltan, melyikünket akarna, tudna boldogítani. Aztán, ha tudni fogjuk sorsunkat, — legyen ugy, ahogy az Eg akarja. A ki birni fogja Reneé szivét, — becsülje meg, megérdemli az a leány. A másik legyen férfi, becsületes férfi, ki tudni fogja kötelességét.

Tar Lőrincz odanézett a beszélő szemébe s aztán kezét nyújtotta neki.

— Igazad van! Becsüljük meg egymást! Legyünk férfiak! Még ma beszélni fogunk Reneével.

És ugy lön. De álljon itt most Reneé naplója. Ő érezte ama válságos percek gyötrelmes szenvedéseit s bizonyára lelke mélyéből fakadtak ama fájó sorok, miket naplójában írt.

— — — — —
Bekövetkezett tehát, — írja Reneé, — a mitől félttem, remegtem. Válaszstanom kellett a két férfi között, kiknek egyikéhez a hála, az igaz barátság érzelmé füz, — a másikhoz, — . . . a szenvedélyes; mély szerelem. Talán a sors akarta ugy, hogy tanuja legyek az imént lefolyt párbeszédnek. Hallottam minden szavukat s megértettem nemes lelküknek minden fájó keserüségét.

Milyen boldog volnék, ha csak egyikről volna szó! Milyen nemes lélek lakik mindkettőben.

hogy *Vojnits* a jövő képviselőválasztásokra nézve egy listát terjesztett *Szell* Kálmán elé jóváhagyás végett. A jegyzék *csupa Bánffyánust* jelölt. *Szell* egyetlen egy jelöltet sem akceptált, a mire *Vojnits* István azt válaszolta, hogy ebben az esetben lemond állásáról.

— *Add be irásban is*, — felelt *Szell*.

Vojnits a miniszterelnöki palotából nyomban Bristol-szállóbeli lakására hajtattott és tüstént megírván lemondását, még melegiben fölküldötte a miniszterelnöknek.

* * *

És hogy a választások időpontjáról is ejtsünk szót, megemlíthetjük, hogy *Bécsben a magyarországi általános képviselőválasztásokat a katonai nagy hadgyakorlatok lezajlása után való két hétre tüzték ki*.

A miniszterek közül csupán *Lukács* László változtat kerületet, amennyiben *Egerben* nem lép fel többé.

Koholmányok.

Az örült Devett.

— Angol lapok tudósításai. —

Daily Mail: Devetről az a hír, hogy elvesztette az esztét. Ezt annál inkább hiszszük, mivel viselkedése az egész hadjárat alatt a legnagyobb rendszertelenséget árulja el. Soha nem volt ott, ahol a stratégiai szabályok szerint lennie kellett volna, ellenben mindig akkor támadta meg derék csapatainkat, amikor legkevésbé sem sejtették. Az ilyen örült emberrel nézetünk szerint nem kellene harcba bocsátkozni, hanem be kell csukni a bolondok házába. Addig nem lesz békesség.

London News: A Bothával való újabb békétárgyalásoktól semmi jót nem várhatunk. Devett tisztára megőrült. Nem értjük a búrokat, hogy hazájuk sorsát miként biztatják egy beszámíthatatlan ember kezére. Ez a búr vezér nem szereti annyira hazáját, amennyire gű-

löli az angolokat. Nem győzni akar, hanem — ezek saját szavai — bosszút akar állni. Valóságos arculesapása minden humánus felfogásnak, amikor a huszadik században boszúból ontanak vért. Nem járunk messze az igazságtól, ha azt hisszük, hogy Devett beszámíthatatlansága közveszedelmes.

Daily Telegraph: Az újabb hírek már napnál fényesebben beigazolják, hogy Devett csakugyan örült. Spruitsdorpnál kisiklatott egy vonatot, Keelspringfonteinél békés angol katonákat halomra lött. Amellett valóságos kletomániában szenved. Nem hisszük, hogy józan ember képes volna annyi marhát, lovat, puskát lopni, mint ő. Hiszen a búr hadsereg egész felszerelése és minden élelmi készlete az angoloktól ellopott és elrablott készletekből került ki. Sürgősen ajánljuk a hadügyi kormánynak, hogy Anglia legnevezetesebb pszikiáterjeit küldje Transzválba, mert Anglián már csak a tudomány segíthet.

Times: Fogságból megmenekült angol katonák hajmeresztő dolgokat mesélnek Devett réműletes őrjöngéséről. Ebédhez jégbehűtött angol vért iszik, az oranjei juhott sem eszi másképp, mint félangolosra sütvé, aztán a genfi konvencziót arcúl csapva, a fogoly katonákat megtetőváltatja olyan helyen, amelyre irányított ütést nem lehet arculesapásnak minősíteni. Sürgős segítség elkerülhetetlen, mert ha ez így tovább tart, már nem marad angol katona, aki nyugodt lélekkel merne asztalhoz ülni.

Black and White: Az e héten beérkezett hírek között a legnevezetesebbek azok, melyek Devett örülségéről beszélnek. Nézetünk szerint igen nagy óvatossággal bírálendók el, mert hedicsel is lehet a búrok részéről. Tapasztalhattuk, hogy ez a nép roppant furfangos és semmit sem tesz ok nélkül. Nagyon valószínű, hogy e hírrel a búrok csak ijeszték akarják vitéz katonáinkat. Kitchenertől elvárjuk, hogy angolokat csak töltött revolverrel és rendőri védelem alatt enged oly vidékre, ahol Devett megjelenhetik. Még tanácsosabbnak látjuk azonban, ha egyáltalán nem enged senkit a közelébe.

The Week: Transzvál elveszett számunkra. Az örült Devett vérengző beszámíthatatlansága

tönkre tette azokat a szép terveket, amiért Dél-Afrikában annyi vért és pénzt áldoztunk. Micsoda barbár népség az a búr, hogy az ilyen ember szabadon járhat közöttük. (P. N.) —ly.

Metianu Goldis ellen.

Az Egyetértés közli a következőket:

A hazai gör. kel. egyház vezető férfiai között már régóta nincs egyetértés. Különösen szembetűnő az a küzdelem, amely két év óta minden megszakítás nélkül *Goldis* és *Metianu* két tábora között folyik. *Goldis* emberei az aradi »Tribuna Poporului« felhasználásával olyan támadásokat intéztek *Metianu* ellen, amelyek — tekintve a román nép tiszteletét a gör. kel. egyház főpapsága iránt — egyáltalában nem lesznek hivatva a román gör. kel. egyház presztizsét öregbíteni. Az aradi »Tribuna Poporului« legutóbbi számában *Metianu* minden tudás és magasabb egyéni kvalitás nélkül való begyepesedett fejű adminisztrátornak mondta, akinek szűk látóköre egyáltalában nem lehet hivatva arra, hogy egy nagy szervezett, nemzeti egyházat kormányozzon. A cikk nagy feltűnést keltett a gör. kel. egyház kebelében, mert magában foglalta a szebeni egyházmegye egy kényesebb természetű ügyének aprólékos fejtegetését. A dolog úgy tűnt fel, mintha *Metianu* valamelyik alattvalója boszúból kiszolgáltatta *Goldis*éknak az érsekmetropolita vezetése alatt álló egyház hivatalos titkait. Az adatok napfényre kerülése nagy összerezenést idézett elő a nagyszebeni gör. kel. konzisztórium kebelében. *Metianu* hívei e leleplezések után nem akartak adósok maradni *Goldis*éknak és szintén boszúból közzétették a nagyszebeni »Tribuna«-ban *Goldis*nak 1900. évi április havában az aradi gör. keleti egyházmegyei papsághoz intézett husvétii pásztorlevelét, mely hű másolata az 1875. évben Szamosújvárott megjelent »Román falusi egyházsónok« című könyvkötetben foglalt XXV-ik egyházbeszéd szövegének. A nagyszebeni Tribunának ez a leleplezése — leírhatatlan zavart és megdöbbenést idézett elő *Goldis* püspök környezetében. Ez a plagium nagy skandalumot idézett elő a püspöki aulában, mert *Goldis* igen kínos helyzetben van, mert ez volt az ő legelső pásztorlevele, a melyről az egész román sajtó úgy nyilatkozott, mint a püspök nagy műveltségének legfényesebb bizonyítékáról. A gör. kath. papság gunyaczajjal vette tudomásul *Goldis*nak ezt az irodalmi felsülését. A dologban talán nem volna semmi, ha a görög keleti egyház egyik püspöke nem plagizálta volna az egyszerű görög kath. pap egykori mondókáját. Aradon *Goldis* környezete úgy magyarázza a dolgot, hogy a püspök éppen akkor gyengélkedett és a pásztorlevél megszerkesztését egyik főrangú egyházi hivatalnokra bízta. Az illető meg is szerkesztette, azaz plagizálta a pásztorlevelet s betérjesztette a püspöknek, a ki néhány stílusos simítás után azt alá is írta. Vannak Aradon igen sokan, akik azt állítják, hogy a plagizálást maga *Goldis* végezte. Némelyek meg azt hiszik, hogy e miatt a szégyen miatt az aradi konsistorium egyik főemberének az állása megrendült.

A nagyszebeni »Tribuna« mai számában párhuzamos hasábkokon közli mind a két egyházbeszédet, hogy a plagium annál nyilvánvalóbb legyen.

A dologban azonban az a legérdekesebb, hogy a múlt évben *Goldis* emberei valóságos csufot üttek *Metianu* pásztorleveléből s most

De mit tegyek! Tar Lőrinczet nem tudom szeretni szerelemmel. És érzem, hogy nincs erőm ezt szemébe mondani. Fáj még a gondolata is annak, hogy ennek az embernek keserűséget okozzak. Mi lenne belőle és mi lenne drága, nekem végtelen kedves gyermekéből — nékiüm? A férfi, ki szerelmét veszti el, nem törődne leányával. Vajjon el tudná-e nézni, hogy más lépjen helyembe, más legyen leányának anyja? És érzem, hogy nem volna erőm elhagyni e házat azzal a tudattal, hogy utánam csak fájó lemondás, keserűség maradt.

Pedig milyen boldog lehetnék azzal a — másikkal! Lelkemnek minden álma, titkon örözt, féltve ápolt ábrándja nyerne megvalósulást. De hiába! Az irigy végzet másként rendelte ezt nekem. Szervenemni kell tudnom. Legyen tehát! Erős fogok lenni ama perczen, mikor a két férfi előttem fog állni, — pedig érzem, — hogy egy élet, talán több is kockára lesz téve.

Itt megszakad a napló. Utána még csak egy lap van tele írva fájó keserűséggel, gyötrő lemondással. Megtörtént a válság. *Reneé* válsztott.

... Vége van — írja tovább *Reneé*, — sorsom eldőlt. Mint fájó látom a két nemes arcot. A lelkem remegett a fájdalomtól, mikor azt kellett hazudnom, hogy nem szeretem egyiket sem, — szívem, szavam már — másé. Ők nem szóltak, nem tettek szemrehányást, csak a tekintetükből olvastam ki szívük nagy, fájó keserűségét.

Óh én meg tudtam érteni az ő nagy fájalmukat. Hisz kétszeresen kellett átéreznem nekem is . . .

Bocsássatok meg ti nemes lelkek! Örizzétek meg emlékemet! Gondoljatok rám igaz szívvel, hűséges félekkel. Megérdemlem tőletek!

... Vigyázzatok a kis Irénre; — neveljétek jónak, — tegyétek boldoggá!

Isten veletek! Legyetek boldogok, . . . boldogabbak, mint én voltam . . .

Még néhány sor volt a naplóban. De itt ketté volt szakítva a lap s nem olvashattam tovább. Nem is volt rá szükség.

A végét úgy is tudom. Az a kopottas, türedező márványemlék ott a kertben, — az a vére ennek a szomorú történetnek.

Most megtudtam, mi füzte egy egymáshoz a két öreget — még késő öregségükben is. Pedig nagyatyám később megnősült, de azért *Reneé*t nem feledte el. Mikor újra magára maradt, a szíve, a lelke csak oda-oda csalogatta néha ahhoz a magányos sírhalomhoz.

Mintha most is látnám a két öreget, amint ott ülnek a virágos sír mellett, szótlanul, csendesen.

Néha-néha összefonódott tekintetök s a két öreg megértette ezt a néma tekintetet.

Leszakítottak egy-egy violavirágot és nem szégyelltek, ha egy-egy könnyük hullott oda arra a sárga violára.

kiderült, hogy a *Mangra* Vazul által is a »Biserica és Scóla«-ban égis magasztalt pástorlevél szövege plagizálva van. A Tribuna eljárásáról világosan látszik, hogy Matianu hívei várták az alkalmat, hogy Goldis hívei megtámadják Metianut, hogy így közvételessék a plagizált beszédet és nevetségessé tegyék Goldist.

A Mücsarnok tavaszi kiállítása.

Budapest, április 13.

Az idei tavaszi tárlaton honi művészeink egy részén kívül képviselve van *Lenbach*, *Segantini* és *Dul'Oca Bianca* is nagyszámú művekkel.

Az első terem falait kizárólag Segantini Giovanni művei fűdik be. Eredetiség és önálló karakter jellemzi ecsetjének minden vonását, egyéni impulzussát követi s ez uralkodó konvencziókon felülemelkedni iparkodik. Epen ezért sokan az ő modorát affektátnak fogják tartani. Azt azonban, hogy a színek nevelő kultuszának legnagyobb művelője — nem lehet tőle elvitatni. Három óriási méretű vászonon az életet, természetet mutatja be, ezek között a természet (14. szám) lemező napja bravuros, de a távoli hegyek primitíven elrajzolják. — Legerősebb műve a »*Reggeli mise*«, mely a dóm antik kőlépcsőjén felmenő papot állítja elének. Ezek a tónusok valódiak, a mit igaz és kifogástalan két csendélete a »*Pulyka*« (7.) és »*Liba*« (11.) de lovat rajzolni a művész nem tud, mint azt az 5-ös és 18-as lótanulmányai tanúsítják.

A második terem nagy attrakciója *Márk Lajos* képe a »*Hervadás*«, mely a fiatal tüdővész utolsó zsuriját tárja elének s daczára a staffaget képező bájos leányalakok fontaine lumineuse-szerű színezésének: meghatottságtól szabadulni nem tudnak. Erről egy másik nagy igényű vászonra esik tekintetünk, ez *Vasary* »*Adám és Éva*«-ja. Ezen a műven a tehetségnek mély izmosodása s az érzésnek nagy mélysége és tisztulása észlelhető, ha itt vannak rajzolásai hibái is. Így az Adám idő előtt el van hívva, míg Évaak fölemelt jobb karja még gyenge a tiltott gyümölcs leszakítására. A francia *Palmiéne* itt vannak legjobb művei, melyek között elsőrangú a tavrörzsákkal benőtt törészlet (29.) *Mendlik* »Utolsó napsugarai« és *Grünwald* Béla varrónője (39.) előnyösen egészítik ki ennek a teremnek a csodálni valót.

A harmadik teremben a magyarokat *Feske*, *Bosznay*, a két *Bruck* és *Spányi* képviselik legerősebben, míg a szobrászatot *Telcs* Ede kispasztikai néhány igen finom művel szerepelteti. Igen finom dolog az ő olasz leánya. (73.)

A szoborról lévén szó, a szoborcarnok közepén van *Strobl* Mátyás-korabeli kúrtos alakja, de bármily jól van az athléta megmintázva, erősen prózai begyomást tesz reánk. *Goscombe* tündére plasztikus, az alak raffinált. *Mátrai*, *Istók* és *Lovas* szoborművei megragadják a nézőt. Kár volt azonban ideálitani *Herschel* képét, Erzsébet királynő fogadtatását a paradicsomban. — Egyedül a friss színezetű eleven bokréttája képezi a kép érdemét, de az alakok (ha mindjárt tulvilágiak is) élettelenek. Erzsébet királynéra a művész angol seccsios mintára szabott, a mellékalakok egytől-egyig merevek, egyedül a fényes kapu bejáratánál gitárral kezében álló égi lényben van néhány foknyi melegség.

Az ötödik teremben *Lenbach* képeit látjuk, melyekről egyelőre csak annyit, hogy a gyermek alakok és a Joachim kép a legjobb.

A hatodikban van *László* néhány jó portréja s ezek közül is kitűnik a Falk-féle arckép, *Kacziány* Odön Agathája (169), kelt itt fölönést, míg a tájképek közül megragadó a holdfölyötte *Oseronál*. *Zovárassik* »Füredés után«-ján azonban a mezitelen nő lábához volna néhány szavunk.

Vajda Zsigmond, ennek a bámulatos szorgalmu művésznék művei és portréi külön méltatásra nem szorulnak. Kétségtelen, hogy ha zsüri tagja nem volna még több és csodásabb alkotásában gyönyörködhetnénk. Nem keres ké-

pein affektált világitásokat és modort, de minden vonása komoly tudás és meggyőződés szüleménye.

A hetedik terem *Munkácsy* kegyeletének és a magyar piktorok némely legjobbjainak van szánva. Ilyen a *Magyar Manheimer* kollekciója. A magasabb művészeti czélokra való becsületes törekvésnek tiszteletreméltó bizonyítékai ezek.

Ferenczy Czigányai jól megrajzolt alakok, *Tornai* Mór szakértője (211) ismert jó keleti tárgy képei között is a legtöbbet beszél.

A nyolczadik teremben *Katona* Nándor mesteri hangulatai bilincselik le a nézőt. »Vihar után« a czime egy zöld-sárgás tonusu tájképének. Ilyen kevés színnel annyi hatást csak ő képes elérni. *Tull*, *Olgay*, *Révész* és *Nyilassy* küzdenek és kelnek vele versenyre az elismerésben, kézdi *Kovách* László a 9-ik teremben mutatja be legujabb és legszebb alkotásait.

A többi termekben *Gergely* Imre, *Boemm* Ritta, *Nádler* és *Tahy* tűnnek ki szokás szerint. *Márkó* Ernő erdei képe az eldugott helyen is megállítja a gyönyörködve sétálót.

Dal'Oca Bianca Angelo, a nagy olasz művész külön termet foglalt le magának.

A rendezés, a képek elhelyezése kifogástalan, s a magyar művészek mai produktumai azt bizonyítják, hogy sokszor a csatatéren nőnek a legszebb, legillatosabb virágok!

D. B.

Városi közgyűlés.

II. nap.

Alig volt érdemlegesebb ügy a még elintézésre várók között, mégis az egész délutánt igénybe vette a tanácskozás.

A városatyák is igen kisszámmal jelentek meg.

A legélelkebb vita a gyámhatósági szabályzat módosításánál keletkezett. A módosítás tulajdonképpen arra irányult, hogy az árvák tetemes összegű vagyonát jobban gyümölcsöztethessék.

A közgyűlés lefolyása a következő volt:

*

Beöthy László főispán elnökölt.

Jelen voltak:

Dr. Baróthy Ákos, *Guttman* József, *Hlatky* Endre, *Mezey* Mihály, *dr. Molnár* Imre, *Stark* Gyula, *Szokoly* Tamás, *dr. Várady* Zsigmond, ifj. *Cser* János, *dr. Grósz* Menyhért, *dr. Hoványi* Géza, *dr. Sarkadi* Lajos, *Schütz* Albert, *Stern* Herman, *dr. Dési* Géza, *dr. Friedländer* Sámuel, *Gábel* Jakab, *dr. Moskovits* József, *Balogh* Döme, *dr. Döri* Ferencz, *Farkas* Izidor, *Hann* Lajos, *Munk* Jakab, *Némethy* Károly, *Rendes* Vilmos, ifj. *Ullmann* Izidor, *dr. Buloyovszky* József, *Rimler* Károly, *Istvánffy* István, *Szűts* Dezső, *Lukáts* Ödön, *Gerő* Ármán, *Komlóssy* József, *Darvassy* Lajos, *Bordé* Ferencz, *Dús* László, *Tóth* Márton, *Sztarill* János, *Busch* Dávid, *Ragány* János, *Nemes* Jenő, *Szűts* István.

Az első napi közgyűlés jegyzőkönyvét *Schütz* Albert, *Szokoly* Tamás és a főispán hozzászólása után hitelesítették, s áttértek a folyó ügyek tárgyalására.

A v.-olaszi községi elemi leányiskola részére szükséges padok beszerzését 2783 korona összegben elhatározták.

Az árvák pénzének kamata.

A tanács előterjesztette a gyámhatósági szabályrendelet olyan módosítását, hogy a kölcsönök maximális összege 20,000 koronára emeltessék; a kölcsönök kamatait az eddigi 6%-ról 5%-ra szállítsák le, s végül a kezelési költséget a 10,000 koronán felüli árvavagyonnál a kamatok 10%-ában, a 10,000 koronán aluli árvavagyonnál pedig 5%-ban állapítsák meg.

Gábel Jakab a kamat százaléknak leszállítását nem fogadja el, mert az 1% különbözet nagy összeget jelent.

Balogh Döme helyesli az előterjesztett módosítást a városi polgárok érdekében.

Szokoly Tamás nem fogadja el, sem a kamatot, sem a kezelési költség leszállítását, mert az árváknak szükségük van arra az 1%-ra. Kifogásolja továbbá, hogy csak nehezen, sok utánjárással lehet az árvaszéktől kölcsönt venni.

Dr. Friedländer Samu nem vár nagy eredményt a kamat-leszállítástól, mert a kölcsönök felvételénél az eljárás nagyon hosszadalmas. Indítványozza, hogy mondják ki az építési kedv emelése szempontjából, miszerint új építkezésekre 5%-os kamatot számítsanak. Ezen pótállással elfogadja a tanács előterjesztését.

Dr. Buloyovszky József polgármester védi a javaslatot, s kijelenti, hogy az árvaszéknél nem huzzák, halasztják a kölcsönök kiadását.

Szokoly Tamás elismeri, hogy az árvaszéknél jó a vezetés, de a többi városi hivatalok vezetése nem kifogástalan. Tegye a szívére a kezét a polgármester s ismerje el, hogy ez igaz.

A tanács előterjesztéséhez képest fogadták el a szabályzat módosítását.

*

Az emészlő gödrök tisztítását a *Varga* és *Glück* cégnek adták bérbe.

A gázgyár mellett levő két telekre megtartott árverés eredményét, mely szerint a két telket *Schütz* Albert és *Steiner* M. Albert vették meg, — jóváhagyták.

A diszletraktár mellett levő telket az árverésen *Rendes* Vilmos vette meg. — A vételt a közgyűlés jóváhagyta.

A v.-velencei és apáca-utcai óvodák építésére *Rendes* Vilmos pótlajánlatot adott be 15% engedménnyel, de mivel az építés ügye sokáig húzódott, pótlajánlatát visszavonta s a letett kauczió kiadását kérte.

A tanács a kauczió visszaadását javasolta. *Szokoly* Tamás a tanács javaslatával szemben azt kívánta, hogy a munkálatot *Rendes*nek adják, s ha nem hajlandó az építkezést keresztülvinni, a kaucziója a városé maradjon. Egyforma eljárást kövessenek mindenkivel.

A közgyűlés elfogadta a tanács javaslatát. A felső és alsó gyaloghidak bérlői kérték, hogy a hidvám bérletet újabb 6 évre hosszabbítsa meg a város. A felső gyaloghíd bérlője kijelentette, hogy az eddigi vámmmentességen kívül még szabad átkelést enged a községi elemi iskolák növendékeinek és a hitoktatóknak.

A tanács a bérletek meghosszabbítását javasolta.

Dr. Döri Ferencz a szabad átkelést az összes iskolai növendékek és a tanítók részére kikötné. Ilyen értelemben tesz indítványt.

Szokoly Tamás a hid szabadabb tételét indítványozza. Ha ezt nem fogadják el a város jelenlegi pénzügyi helyzete miatt, — az esetben is csak 3 évre adják bérbe a hidakat.

Komlóssy József egyik indítványt sem helyesli, mert a város két jövedelmező objectumának elértéktelenedését eredményezné.

Dr. Molnár Imre csak helyeselheti, hogy a gyermekek részére megkönnyítik az átkelést, de tekintettel kell lenni a város jövedelmére is. Száz iskolás gyermek részére kössék ki. A szegény gyermekek részére a tanítók állítsák kia igazolványokat.

Dr. Sarkadi Lajos elfogadja *dr. Molnár* indítványát, de világosan kössék ki, hogy csak szegény gyermekek részesüljenek a kedvezményben.

Dr. Molnár Imre javaslatát fogadták el.

Kert-utczától az árapasztó csatornáig az ut, valamint fedett csatorna kiépítésére kötelezettséget vállalt a város a honvéd kincstáralszemből. A szükséges 44846 koronát kölcsönből fedezik.

Elfogadták.

Kötting József felebbezését elutasították.

Dús László főügyésznek 6 heti szabadság-ideőt engedélyeztek.

A biharmegyei közkórházból a Körözsebe vezetendő csatorna építésére kötött szerződést jóváhagyták.

Ezzel a két napos közgyűlés véget ért.

UJDONSAGOK.

Tisza Kálmán Nagyváradon.

— Saját tudósítónktól. —

— ápril 13.

Tisza Kálmán, Nagyvárad város országgyűlési képviselője, tegnap este az alföldi vonattal váratlanul városunkba érkezett.

A vasutól Czipra Gerő társaságában egyenesen a kaszinóba hajtatott, hol nagy meglepetést keltett a képviselő megérkezése. Tisza itt kedélyes társalgásba bocsájtkozott dr. Beöthy Lászlóval, Szunyogh Péterrel, dr. Márkus Lászlóval és Glac Antalal. Az utóbbtól kérdezősködött a luteránus templom építése végett megindult gyűjtés eredményéről.

Majd a kártyázó asztal mellé ült s a fentnevezettek társaságában a vacsora idejéig kalabriászozott, közben kérdezősködött a város közügyeiről s a nevezetesebb városi eseményekről.

Vacsorára a Széchenyi fogadó mellék termébe vonultak s Tiszán kívül jelen voltak: dr. Beöthy László főispán, dr. Bulyovszky József polgármester, Orley Kálmán képviselő, Szunyogh Péter alispán, Hlatky Endre a szabadelvű párt elnöke, Hoványi Géza, Rádl Odön, Konrád Márk, Szabó József és Czipra Gerő.

Kedélyesen társalogtak a késő esteli órákig s mint a társalgás egyes elejtett szavaiból kivehető volt, Tisza Kálmán a legközelebbi cikluson is fel lép Nagyváradon képviselőnek.

Hogy meddig marad Nagyváradon s mi eziből utazott ide, nem tudni. Azt hiszik, hogy választói körében óhajtott néhány órát tölteni, utazása azonban semmi politikai színezettel nem bír.

Tisza Kálmán ma részt vesz a Szigligeti-társaság közgyűlésén is.

TAJÉKOZTATO.

Régészeti és történelmi muzeum. (Schlauch-park) nyitva minden vásár- és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 3-5-ig 10 kr-ért. Kedden és csütörtökön d. u. 3-5 óráig 20 kr-ért. Más időkben 50 kr.

Április 14. Kereskedők otthonának közgyűlése.

Április 14. A Szigligeti-Társaság közgyűlése d. e. 11 órákor a városházán.

Ápril. 15. Jog és pénzügyi bizottság ülése a városházán

Április 21. Gyorsírók matinéja.

* **Fehérvasárnap.** A kath. egyház ma Fehérvasárnapját üli, annak az emlékére, hogy a kereszténység első századaiban a Nagyszombatban megkeresztelt hívek ezen napig fehér ruhát viseltek. A kath. elemi iskolák és a zárdaiskolák növendékei ma részesülnek az első szent áldozásban. A Nogáll-intézetben az első szent áldozás előtt ünnepi szt. mise lesz. Az újvárosi Immaculata intézet növendékei közül 37-en járulnak ma először a szent áldozáshoz, az intézet házi kápolájában. A szent mise fél 8 órákor kezdődik. Evangélium után hitletétel, áldozás előtt rövid ünnepi beszéd lesz. Az első áldozók, áldozás után az intézet vendégek lesznek.

* **A király Budapesten.** Bécsből jelentik, hogy az udvar végleges megállapodása szerint 6 Felsője e hó 18-án érkezik az osztrák fővárosból Budapestre.

* **Steinberger Ferencz kitüntetése.** A nagyváradi káptalan egyik legkiválóbb tagját, Steinberger Ferencz kanonokot 6 Felsője szegszárdi apáttá nevezte ki. A hír tegnap érkezett városunkba s a nagy tudományáért és kedves modoráért általánosan kedvelt főpap ismerősei közül már többen gratuláltak a kitüntetéshez. A királyi kéziratot a hivatalos lap legközelebb hozni fogja.

* **A románok husvétja.** Görög szertartású polgártársaink ma és holnap ünneplik az Üdvözítő dicsőséges feltámadásának emlékét. Ma hajnali 4 órákor ment végbe a feltámadási ünnepély. A g. kath. székesegyházban Pável Mihály püspök, a káptalan tagjai és az alsóbb papság segédletével végezte a szent szertartásokat. A gör. keleti holdas templomban pedig Mangra Vazul püspöki helynök tartotta a feltámadás ünnepélyét. — A gör. kath. székesegyházban ma délelőtt 9 órákor Pável Mihály püspök miséz s utána prédikáció. Délután vecsernye. Ünnepe másodnapján szent mise s délután vecsernye lesz a székesegyházban. — Az olasz gör. kath. plébánia templomban ünnepe másodnapján Pável Mihály püspök fog misézni s utána szent beszéd lesz.

* **Kinevezés.** Beöthy László főispán a Biharvármegye árvaszékénél rendszeresített egyik napidijas ülnöki állásra Christó Miklós városi tisztviselőt nevezte ki.

* **Templom építés.** Érmihályfalváról írja tudósítónk: Ma lett köztudomásu a községben, hogy Ó Eminentiaja Dr. Schlauch Lőrincz bibernok püspök templomot épített az itteni híveknek. Valláskülömbőség nélküli általános öröm van a községben, hogy a 800 lelket számláló katolikus egyház régi hő óhaja a megvalósulás útján van s a legmélyebb tisztelettel s hálával eltelten emlegetik az áldott lelkű főpásztort, ki a püspökség legszélén eső ezen nagy községben levő tekintélyes számú híveiről atyai jószággal gondoskodik. A templom terveit Feiser Károly püspökségi főmérnök készítette el. Az új templom díszes lesz a szépen fejlődő derék nagyközségnek.

* **Elmebeteg egyetemi tanár.** A hivatalos lapban olvassuk a következő hírt: A budapesti kir. törvénytörvényekkel ezennel közzhírré teszi, hogy dr. Kármán Mór 67 éves, nős, egyetemi tanár, budapesti lakos elmebetegség miatt gondnokság alá helyeztetett.

* **A német trónörökös Magyarországon.** Frigyes Vilmos német trónörökös rövid idő múlva ellátogat Magyarországra is. Magyarországra jövetelére az alkalmat magyar huszár ezredének, a kecskeméti 13. huszárezrednek a meglátogatása fogja szolgálni, de a székesfővárost a trónörökös természetesen szintén megézi.

Bécsbe a trónörökös vasárnap reggel érkezik s a német császár egyenes kívánságára az nap részt vesz az ágostai evangélikus egyház istentiszteletén, melyen Johanny dr. ágostai evangélikus lelkész fog szónokolni. — A Schmelzen tartandó díszszemléből már két főpróbát tartottak. A próbák jól sikerültek. Az operai díszelőadás Sába királynőjét eddig még páratlan fénynyel hozzák színre. A felvonulás jelenetében hatszáz személy fog közreműködni.

* **Kitüntetett egyetemi tanár.** Dr. Hajnik Imre miniszteri tanácsos és budapesti tudományegyetemi nyilvános rendes tanárnak saját kérelmére történt nyugalmaztatása alkalmából, a tanári pályán és a tudomány terén szerzett kiváló érdemei elismerésül, 6 Felsője a Szent István-rend kis keresztjét díjmentesen adományozta.

* **A Szigligeti-társaság közgyűlése.** Meghívás »Szigligeti-Társaság« tagjait tisztelettel kérjük, hogy a folyó évi április hó 14-én d. e. 11 órákor a városháza gyűléstermében tartandó *rendes évi közgyűlésre* megjelenni sziveskedjenek. A közgyűlés tárgyai: 1. Évi jelentés az 1900-ik évről. 2. Számvizsgáló bizottság jelentése. 3. 1901. évi költségelőirányzat megállapítása. 4. A megüresedett választmányi tagsági helyek betöltése. 5. Esetleges indítványok. Nagyvárad, márczius 31-én. Rádl Odön, elnök. Dr. Bodor Károly, főtktár.

* **Uj beosztás a rendőrségnél.** Hétfőtől kezdve a személyváltások miatt új beosztás lesz a rendőrségnél. Az új beosztás tervét most készíti Gerő Ármin főkapitány s hétfőn fogják közzétenni.

* **Betörők garázdálkodása.** Mint értesülünk, Alsó- és Felső-kisteleki-utcán tegnap éjjel egy betörő társaság vonult keresztül. Több udvarra behatoltak s több aprómarhát és található értékesebb tárgyakat elvittek. Több helyről elriasztották őket. A rendőrségnek ma jelentést tettek az esetről s szigorú nyomozást indítottak, ez ideig azonban eredménytelenül. Legcsudálosabb a dologban, hogy egy betörő-banda két utcán végigvonul anélkül, hogy a rendőrség neszt venné a dolgoknak.

* **Nehéz levél.**

Postamester: Ez a levél nehéz; erre még egy ötkrajczáros bélyeg kell.

Pista inas: De instállok, ha azt rátesszük, még nehezebb lesz.

* **Idők jele.** Párisból írják: A »Siécle« című lap, mely a legutóbbi évtizedben egyik legerősebb radikál-liberális orgánus volt a francia fővárosban, a napokban megszűnt. Yoes Guyot, a lap főszerkesztője a következő jellemzetes szavakban búcsúzik el olvasóitól: »A lapnak meg kellett halnia, mert Dreyfusista, angolofil, antiklerikális és a szabad kereskedelem híve volt. Ezek mind oly dolgok, melyekkel most Franciaországban nem igen rokonszenveznek.« Nem nagy kár érte.

* **Katholikus táviró-iroda.** Már a múlt év őszén megpendítették illetékes körökben egy létesítendő *katholikus táviró-iroda* tervét; székhelyeül Rómát akarták. Az ügyről egy ideig mi sem hallatszott, mintha csak elaludt volna. Ugy látszik azonban, mostanában nyelbe ütik a tervet, mert újból folynak a tárgyalások. Különösen két francia buzólkodik serényen. Egyikük *Abubanel*, a híres párisi könyvkiadóhivatal főnöke, a másik pedig *Harmel*, a ki a francia munkásoknak zarándók-csapatát vezette Rómába. Harmel Rómában egy kath. vezetés alatt álló kisebb *sajtóirodát* szervezett, amely francia lapoknak küldi tudósításait. A táviró-iroda, ha létrejön, a Vatikántól nem kap anyagi segítséget, hanem erkölcsi támogatást.

* **Szerencsétlenség a Tiszán.** Végzetes szerencsétlenség történt — tegnapelőtt délután Martonos alatt a Tiszán. Néhány martonosi ember köztük: Tóth István, Ábrahám Sándor és Köles Ferencz napszámosok a tiszai malmok vontatásával voltak elfoglalva. Egyrészt a malmoknak kötelek segítségével lovakkal vontatták föl a kikötőhelyre, a többieket pedig, a melyek csak rövidebb huzatást igényeltek, vasmacska segítségével huzták föl. Délig minden baj nélkül végezték dolgukat, ebéd után azonban alig kezdtek a munkához, megtörtént a szerencsétlenség. Délben ugyanis, mikor az emberek ebédelni mentek, lenthagyták a vasmacskát a Tisza fenekén. A sebes víz, a nehéz malmot nagy erővel huzta lefelé, minél fogva a vashorog teljesen belemélyedt az iszapba. Délután, mikor munkához kezdtek, a malmot fölhajtották ismét

a horogig, mikor azonban ezt ki akarták emelni, a horogláncz elszakadt s Tóth Istvánt, a ki a hajó orrán áll, továbbá Abrahám Sándor és Köles Ferencz napszamosokat, kik a csavarógépet hajtották, ugy fejbe ütötte a szétpattant láncz, hogy mind a hárman eszméletüket veszítve, belebuktak a Tiszába. A többi mal-mokról rögtön észrevették a szerencsétlenséget és csolnakokkal odasiettek, egyet sem sikerült megmenteni közülök. Mindhárom elmerült s többé nem is jutott felszínre. A csákányokkal megejtett kutatás alkalmával sikerült Tóth István holttestét kihuzni, kinek a fején egy nagy mély seb tátongott.

* **Ne bántsát a másét.** Keservesen adta meg az árát egy debreczeni napszamos ember annak, hogy a más vagyonához nyult. Egyik nagykereskedő pinczéjében dolgoztatott, hol a patkányok pusztítására arzénikummal mérgezett narancsok voltak elhelyezve. A napszamos embernek — ugy látszik — nagyon megtetszett a narancs, mert egyet közülök elfogyasztott. Persze az arzénikum hamar megtette hatását, mert a munkás hirtelen rosszul lett. Az előhívott orvos előtt beismerte, hogy a narancsok közül egyet megevett s attól lett rosszul. Mindjárt a kórházba szállították be, a hol az ellenszereknek gyors alkalmazásával sikerült megmenteni életét.

* **Pályázat.** A nagyváradi kir. törvényszéknél — mint a hivatalos lap legutóbbi száma közli — pályázatot hirdet a törvényszék elnöke egy jegyzői esetleg aljegyzői állásra. A pályázati kérvények két hét alatt nyújtandók be.

* **A hétről.**

Egy ur: Hova szállítja azt a sok pezsgőt?
Borkereskedő: Bécsbe, az alkohol ellen összehívott kongresszus nagy bankettjére.

*

A pinczelakásban. Viczházmaster: (hazatérve) Miért bűgös ennyire Hanka?

Viczházmasterné: Azért, mert nem olvastam a nevedet a jövő képviselőválasztási jelöltek névsorában.

*

Elszólás. — Hát nem adhatja azt az ékszeret olcsóbban?

— Lehetetlen, asszonyom. Színarany nál nincsen alku.

— De hiszen mikor egy hete erre mentem, husz koronával olcsóbb volt.

— Hja, de azóta fölment a réz ára.

*

Mentség. Feleség: Kikérem magamnak, hogy sovány nőnk után visszafordult!

Férj: De édesem, csak a Pufit esititgattam, a ki ugat, mert csontot lát.

{*Kakas Márton.*}

* **Szerbia lakossága.** Belgrádból jelentik: A népszámlálás eredménye szerint Szerbia lakossága 1900. december 31-én 2.535.666 lélek volt, még pedig 1.322.355 férfi és 1.212.711 nő. A lakosság szaporodása a legutóbbi öt év alatt 181.286 lélek. Belgrád városának 70.516 lakosa van.

* **Dinamitrobbanás egy kőbányában.** Megrendítő szerencsétlenség történt f. hó 11-én a maróti kőbányában, a hol robbantás közben négy bányamunkás vesztette életét. Kőfejtéssel foglalkoztak a munkások, melyhez dinamitot használtak. Robán Ferencz, Fektor András, Kutnyik Pál és Robán András kőfejtő-munkások voltak megbízva a robbantással, mint a kik már több ízben végeztek hasonló munkát. Hogy miként végezték el a mostani robbantást, azt mindig nem sikerült megállapítani, mert a kanócz meggyújtása után az egész akna fölrobbant s a lehulló kődarabok maguk alá temették a négy munkást, kik mintegy 50—60 lépés távolságban álltak a robbanás színelvétől. A robbanás után elősiető bányamunkások csak egy nagy romhalmazt találtak s mikor a lehullt kőtörmelékeltakarították, a négy munkást iszonyuan megcsönkítva vércsában halva találták. A törvényszéki vizs-

gálóbíró és királyi ügyész még aznap megjelentek a helyszínén, hogy a vizsgálatot megkezdjék. Az eddigi adatokból csak annyit lehet megállapítani, hogy a négy munkás csupán repesztésre készült, de az akna furást nagyobbra tették, mint rendszeren hasonló munkához szokás volt készíteni s e miatt dinamitot is sokkal többet tettek az aknába, a minek az lett a következménye, hogy a kívánt repesztés helyett — a mihez különben a kőzet lazasága is hozzájárult — az egész sziklatömb szétrobbant s maga alá temette a szerencsétlen munkásokat, kik valamennyien családos emberek voltak. A törvényszéki vizsgálóbíró Marer Ferencz munkafelügyelőt letartóztatta.

IRODALOM.

Exhortációkra hirdet előfizetést *Grusz* Lipót Valér, a szilágy-somlyói minorita-rendű gimnázium hittanára, kinek jóhangzásu neve van az egyházi irodalomban. Mivel a munka nagyobb terjedelme nagyobb kiadási költségeket von maga után — írja az előfizetési felhívásban a szerző — exhortációimat, melyek tisztán csak algymnázistáknak szólnak, csak azon esetben vagyok hajlandó kiadni, ha a kiadási költségek iránt az előfizetési jegyzéssel biztosítva vagyok. Az exhortációk kidolgozásában az alsóbb osztályu tanulók életkörüket vettem figyelembe, a parancsok közül azokat dolgoztam fel, melyek leggyakrabban kötelezik a tanulót. Feldolgoztam az egyházi év ünnepeit, hogy a tanuló e tekintetben is némileg tájékozott legyen: az erényekre is nagy súlyt fektettem, különösen az alázatosság, szerénység, engedelmesség erényeire. A szentek életéből a legszebb példákat kerestem ki s alkalmaztam úgy, hogy a tanuló figyelme nem szaraz erkölcsi fejtegetésekkel, hanem apró történetekkel, példákkal van lekötvé. A nagybőjti szent gyakorlatokat is figyelembe vettem s azok megtartására öt exhortációt nyújtottam. Könyvem 16—18 ivre van tervezve s a jó ügy érdekében kérem kartársaimat a mellékelt levelező-lapot kitöltve, minél előbb hozzám visszaküldeni, hogy munkámat sajtó alá rendezhessem. — Ara 3 korona.

Igazságszolgáltatás.

A képviselőválasztások előjátéka.

A közeli képviselőválasztásoknak érdekes előjátéka volt az a bűnpör, amelyet tegnapi tárgyalta a fővárosi büntető járásbírósnál *Kabdebő* albiró.

Láng Sándor budapesti magánzónak az az ötlete támadt, hogy a közeli képviselőválasztásokra olyan jelvényt készített, a melyet minden választó a gomblyukában viselhet. Ennek a kokárdának vagy jelvénynek az érdekességét az képezte, hogy abban a szeretett jelöltnek jól sikerült arcképe volt miniatúr alakban egy pléh lemezre ráfőstve.

Láng Sándor egy ilyen elkészített jelvényvel felment *Simlovits Sebestyén Kálmán* barátja társaságában *Deutsch F. Károly* Andrassy-ut 1. sz. a. szabómesterhez.

*Deutsch*nak rendkívül megtetszett a csinos jelvény s nyomban becsületszavát vette *Láng*nak és *Simlovits Sebestyén Kálmán*nak, hogy ne bánj napig ne szóljanak ezen találmanyról senkinek sem, a mig ő véglegesen nem nyilatkozik.

Láng Sándor teljesen megbízva *Deutsch F. Károly*ban, nála hagyta egész kollekcióját azzal, hogy néhány nap múlva felmegy ismét a végleges válaszáért. Ugy is történt. *Deutsch* kijelentette, hogy 150.000 darabot rendel meg a jelvényekből s erre 400 korona előleget ad 1—2 nap múlva.

Mikor azonban *Láng Sándor* márczius 18-án felment a 400 kor előlegért, *Deutsch F. Károly* kijelentette előtte, hogy munkájára nem reflex-tál s a tett megrendelésről nem akart semmit sem tudni.

Erre *Láng Sebestyén Simlovits Kálmán*nal 2 nap múlva felment *Deutsch Károly*hoz, hogy eljárása miatt kérdőre vonják. *Deutsch* röviden végzett velük. Behívta *Babocsay Károly* nevű házi szolgáját s azzal kidobtatni akarta *Láng*ot.

Ez azonban nem ment olyan könnyen, mert *Simlovits Sebestyén* is segélyére ment barátjának s együttes erővel elverték a szolgát. Természetesen ez a dulakodás nem ment minden zaj és lárma nélkül. A sértőbbnél sértőbb szavak özönével illették egymást.

Láng és *Simlovits* nem hagyták a dolgot ennyiben. Könnyű testi sértés vétsége és becsületsértés miatt tettek panaszt *Deutsch F. Károly* és szolgája *Babocsay Károly* ellen. *Deutsch F. Károly* viszonvádat emelt ellenük ugy a maga, mint szolgája részéről és pedig magánlaksértés, becsületsértés és könnyű testi sértés vétségei czimén.

A mai tárgyaláson kihallgatott tanuk nagy része, *Deutsch F. Károly* alkalmazottjai, *Lángék* ellen vallottak. Előadták, hogy gazdájuk előbb felhívta az urakat a salomból való távozásra s csak akkor szólította elő a szolgát, mikor azok nem akartak sehogy sem elmenni. Tagadták, mintha gazdájuk sértő szavakkal illette volna *Lángék*at.

A tárgyalás után a bíró *Deutsch F. Károly*t és *Babocsay Károly*t felmentette az összes vádak alól, ellenben *Láng Sándor*t és *Simlovits Sebestyén Kálmán*t elítélte 2 rendbeli becsületsértés vétségéért fejenként 10—10 korona pénzbüntetésre. Az elítéltek felebeztek.

SZINHAZ.

HETI MŰSOR.

Vasárnap:) d. u. Stern Izsák.
) este Kék asszony.

Hétfő: Lili.

Kedd: Szulamit.

Szerda: Medea.

Csütörtök: Kék asszony.

Péntek: Ocskay brigadéros.

Sombat: Ocskay brigadéros.

Vasárnap:) d. u. Próbaházasság.

) este: Ocskay brigadéros.

A színügyi bizottság ülése.

Nagyvárad városa semmit nem ad a színigazgatónak, az épületen kívül s mégis azt kívánná a színügyi bizottság tagjainak néhány szépreményű tagja, hogy a színigazgató még azzal is beszámoljon nekik, hogy miként vélekedik a kínai bonyadalomról, meg arról, hogy angol avagy búrbarát-e?

Sehol, szubvencziók ellenében sem állanak elő annyi követeléssel az igazgatóval szemben, mint nálunk. Mit fogunk akkor tenni, ha, ami bizonyos, bekövetkezik nálunk is az ingyen fűtés, világítás és a szubvencziók ideje?

A színügyi bizottság tegnapi ülésén ismét egész sereg panasszal és követeléssel állottak elő, különösen onnan, ahol — mást akartak direktornak.

Az érdekes ülésről a következőket hozzuk:

Dr. Hoványi Géza elnök, *Mezey Mihály* alelnök, *Stark Gyula*, *Farkas Izidor*, *dr. Dési Géza*, *dr. Várady Zsigmond*, *dr. Moskovits József* tagok, *Gerő Ármin* főkapitány és *Somogyi Károly* színigazgató voltak jelen.

Az ülés elején reflektál az elnök a »Sz—g« azon közleményére, hogy mulasztásból a szin-társulat névsorát még nem terjesztette be a szinigazgató. A szerződés szerint ezt csak június 1-én köteles tenni.

Dr. *Dési Géza* kifogásolja, hogy a szinügyi bizottság megkérdése nélkül áttették a szin-előadások kezdetét 7 órától fél 8-ra.

Somogyi Károly kijelenti, hogy véletlenségből történt. Különben másutt teljesen a szinigazgató intézkedéséről függ az előadások megkezdésének ideje.

Mezey Mihály csupán azt kifogásolja, hogy az idő megváltoztatásáról nem értesült kellőleg a közönség.

A szin-előadás kezdetének megváltoztatását különben tudomásul vették.

Milyen darabokat adnak?

Ezután *Somogyi Károly* előterjesztette, hogy április hó folyamára a következő darabok vannak kitűzve: *Gésák*, *Sulamit*, *Medea*, *Boszorkányvár*, *Ocskay brigadéros*, *Tékozló apa*, *Szegény Jonathán*, *Carmen*, *Toloncz*, *Czigán*, *A bor*, *Éjjel az erdőn*, *Vadorzók*, *Nagyvárad szépe*, *Bolond*, *Szép Galathea*, *Huszárosan*, *Robin orvos*.

A szinügyi bizottság örömmel vette tudomásul a teljesen kielégítő műsort.

Jóteköny és műkedvelő előadások.

Bertsey György ipartestületi elnök kérelmet intézett a bizottsághoz, amelyben kéri, hogy támogassa a szinigazgatóhoz benyújtott azon folyamodását, hogy az iparos menház javára egy előadást rendezzen a szin-társulat, általános bérlészetben.

Mivel *Somogyi Károly* szinigazgató kijelentette, hogy egy bérlészetben tartandó előadás tiszta jövedelmének felét hajlandó a menház javára átengedni, — a bizottság a kérvény felét napirendre tért.

Az iparos ifjak önképző egyesülete kérte a várost, hogy június 29. és 30-án a szin-házban műkedvelő előadást tarthasson. A város véleményezés végett megküldötte a kérelmet.

Mivel a szin szezon már ekkor véget ér, a kérelmet pártolta a szinügyi bizottság.

A szerződések bemutatása.

Dr. *Moskovits József* kifogásolja, hogy előbb nem volt ülése a szinügyi bizottságnak. Így azt sem tudták, hogy kiket bocsát el az igazgató s kiket szerződött.

Elnök éppen az új szerződések bemutatása is ezen ülés tárgya. Ujjonnan szerződött tagok: *Székely Irén*, *Ámon Margit*, *Pataky Béla*, *Várad Aladár* karmester és néhányan a kar-személyzetből.

Dr. *Dési Géza* helyteleníti, hogy előre nem mutatta be a névsort az igazgató, mert az igen fontos és a szinügyi bizottsághoz tartozik, hogy kit bocsát el az igazgató. Így már kelle-metlen, mikor bevezetett dologgal állanak szemben.

Dr. *Hoványi Géza* a szerződésből mutatja ki, hogy csak június 1-én köteles az igazgató bemutatni a szerződéseket s 15 napon azokat kifogásolhatja a szinügyi bizottság. Különben is szerződési dolgokat nyilvánosan nem lehet tárgyalni.

Somogyi Károly kijelenti, hogy néha még a családjának sem szól egyes szerződésekről, mert ha az nyilvánosságra kerülne más elhálá-szóna.

Dr. *Várady Zsigmond* azt látja, hogy most nem későn történt a szerződések bemutatása, mivel egy évre szerződtek az új tagok. Mivel azonban a színészek szerződése Virágvásár-napkor történik, jövőre Virágvásárnap előtt nyujtsa be az igazgató az elbocsátandó tagok névsorát és az új szerződéseket.

Ezt elfogadták s az ülés véget ért.

Gésák.

Vagy huszadszor ment tegnap a *Gésák*, elég szép számú közönség előtt. Némi örven-detes változást észleltünk az előadásban, úgy hogy miss *Mary Haltonnak* sokkal előnyösebb lett volna a nagyváradai társulatot ilyen sze-reposztással bemutatni. *Székely Irén*ről fő-lösleges dícséretet irunk; az ő kissé komoly Mimozáját mindenki ismeri és dícséri Nagy-váradon. Kivüle az eddigi Gésa-előadásokhoz képest újítás volt *Ámon Margit* és *Pintér Imre* fellépése. Mind a ketten nagy tetszést arattak. *Ámon Margitnak* különben *Rolly-Polly* egyik legkedvesebb alakítása; amelyben élénk-sége, ügyessége teljesen érvényre jut. Egy kis malőr is érte: a talyigája megunta a szőni nem akaró kihívásokat s letört alatta, a mit kellően meghogyvoltoztak. *Pintér* szépen éne-kelte *Reginald* szerepét; annál kevésbé elé-gített ki az új *Katána*: *Perényi*. *Kalmárt* na-lyon emlegették. Az új kóristák közül igen hasznavehető lesz *Vank István* és *Lengyel Klári*.

Vasárnapi előadások. Ma, vasárnap délután fél helyárak mellett a *Stern Izsák* című pompás, mulattató bohóságát adják a társulat elsőrendű tagjainak részvételével. Este a minap oly nagy sikerrel felújított *Kék asszonyt* ismétlik meg 16 szerepeiben *Székely Irén*nel, *Ámon Margittal* és *Nyárayval*.

Az Ocskay brigadéros bemutatója. *Herczegh* diadalmas darabját, a híres *Ocskay brigadéros*t pénteken mutatják be szin-házunk-ban. A bemutatóra nagyarányú készülődések folynak szinpadon és festőteremben egyaránt, a szereplők pedig igazi művészi lázzal várnak a szenzációs premierre. *Ocskay brigadéros*t *Somogyi Károly* játssza, *Jávorkát Pataky Béla* személyesíti; a többi főszerep a drámai személyzet elsőrangú tagjainak kezében van. Az *Ocskay brigadéros*t a bemutató után szomban és vasárnap este megismétlik. A premierre *Somogyi* direktor személyesen hívta meg a bri-gadéros genialis szerzőjét, *Herczegh Ferenc*et, aki kilátásba helyezte, hogy Nagyváradra érkezik. Mint értesültünk, abban az esetben, ha *Herczegh* *Ferenc* Nagyváradra jön, a nagyváradai szin-ügyi bizottság gondoskodni fog arról, hogy őt méltóképpen fogadják és lássák vendégül s a nagyszerű író tiszteletére bankettet is fognak rendezni.

Lili. *Hervé* gyönyörű operettje, melyet a napokban nagy sikerrel újítottak föl, helyet fog-lal e hét repertórájában is. A *Lili*, melynek czimszerepét *Ámon Margit* játssza, hétfőn kerül újból előadásra. Ezuttal *Saint Hypothese* sze-repét *Bérczi* adja.

Medea. Szerdán este *Medea*, a nagy-hatású tragédia kerül előadásra czimsze-repében *Balázs Olgyával*. A darab többi fősze-repét *Pataky Péterdy*, *Szarvasi* játssza. Az előadásra nagy gonddal készül a drámai társulat.

Sulamit. *Goldfaden* bűvös melódiákkal telekeleti dalművét, a *Sulamit*ot újból szin-rehoz-zák. A darab czimszerepét *Székely Irén* énekl-i kinek *Sulamit* egyik legkiválóbb alakítása. A dalmű kedden kerül szinre.

Szentgyörgyi István jubileuma. A kolozsvári Nemzeti Szin-háznak kitűnő művésze *Szentgyörgyi István*, most töltötte be színész-kedésének negyvenedik esztendőjét. *Szentgyörgyi* 1861 április 9-én lépett először szinpadra Kas-sán, a »Szigetvári vértanúk« török papjának, az »imám«-nak szerepében. Kolozsvárra 1891-ben került *Fehérvári* direktorsága idején és azóta híven megmaradt a »kincses« városban, amelynek közönsége állandóan becézgeti mind-nyájuk »Pista bácsi«-ját.

Szigligeti-Színház.

Folyószám 175.

Idénybérlet 171 sz.

Nagyváradon, vasárnap, 1901. ápril. 14-én

délután 3 órakor, fél helyárakkal

S T E R N I Z S Á K.

Bohózat.

este 7 órakor, rendes helyárakkal

Kék asszony.

Operette.

S Z E M E L Y E K :

De la Hongnette báró — — —	Nyáray Antal
Jolán neje — — —	Székely Irén
Kantló, fogadós — — —	Bérczi Gyula
Pizsonné, fogadósne — — —	Benkő Jolán
Pierre, halászlégény — — —	Pintér Imre
Teréz, Kantló huga — — —	Ámon Margit
Miraszol csendőrkapitány — — —	Deésy Alfréd
Matürin anyó — — —	Tóváry Anna
Mariol, cseléd — — —	Lányi Edith

HELYÁRAK: Nagypáholy 7 frt. Földszinti és első emeleti páholy 6 frt. Másodemeleti páholy 4 forint. Zsólye 1 frt 50 kr. Kórszék 1 frt 20 kr. Támlászek 1 frt. Erkélyülés 1-ső sor 60 kr., közép 2-ik sor 50 kr., oldal 2-ik sor 40 kr. II. emeleti zártzék 30kr. Földszinti állóhely 50 kr., diák és katonajegy 30 kr. Karzati állóhely 20 kr. Egy szinlap 10 kr.

Kezdeté fél 8 órakor, vége 10 órakor.

Jegyek előre válthatók d. e. 10-től 12 óráig, d. u. 3-tól 5-ig. Esti pénztárnyitás fél 7, vasár- és ünne-pnapokon este 6 órakor.

A holt-napi előadásra jegyek előre válthatók d. u. 3 órától 5-ig a rendes nappali pénztárnál.

Holnap hétfőn, április 15-én

L I L I.

Operette.

REGÉNY-CSARNOK.

S i b i l l a.

Írta: Adalbert Károly.

Németből fordította: Lubinszky Anna.

70.

Sibilla nehéz szívvel egyezett belé. Házi asszonyától végtelen barátságos, tiszteletteljes bárásmódban részesült. A nemes kisasszonyt sohasem becsülték úgy, mint a névtelen árvát. Minden kisebb akadály, mi az elutazást késleltette volna, magától tűnt el. A jegyző kijelentette, hogy törvény értelmében negyed évre megkapja fizetését, melyben *Unica* oly gazdagon részesítette s így utiköltsége és zsebpénze sem hiányzott.

Hogy minden nagyobb fáradság nélkül felfedezték a füzet és az arhivumban talált kézirat közt a hasonlatosságot, nem tudta meg, s nem is gondolt ennek lehetőségére.

Készült az elutazásra s mély fájdalommal mondott búcsút a szeretett országnak, hol a hazaszeretet érzelme ébredt lelkében.

*

Mielőtt búcsút veszünk a *Fioretta* villától, vessünk egy pillantást az eddig nem figyelt cseléd szobába.

Az olasz népség, mint *Hanna* következetesen nevezte, ki volt elégitve s elhagyta a házat. Nem léphettek soha a komorna szobájába. Csak a becsületes *Tomnak* volt nyitva ajtója.

Most is egy utazóládán, vele szembe ült, kipihenve a nap fáradaimait.

— Tehát hoinapra tüzte ki a kisasszony az elutazást? Nem látora be miért a sietség, kezlé Tom.

— Ha meg kell lenni, mire volna a halasztás. Minél előbb, annál jobb, hangzott a szigorú felelet.

— *Hanna*, grófné mindég jó volt szegény *Tomhoz*. Megesőkolnám még a lába nyomát is

ha a homokban látni vélném. Fáj a szívem ha más urra kell gondolnom.

— Szeszélyei mellett, melylyel ember-társait kizozta, sok jó tulajdonsága is volt, határozott Hanna bírói hangon.

— Mit szeszély! Miért ne lenne szeszélyes, ki szép és gazdag?

— Természetesen Tom. De akkor legyen igazságos is mindenkihez.

— No nem adott gazdag bért s királyi ajándékokat? Mit akarunk többet.

— Mi semmit. Megkaptuk részünket nem panaszkodhatunk. De a szegény kisasszonyt sajnálom!

— Ó miért? Azt kezeim hordozta, mint mondani szokták.

— Ezt nem érted Tom! Éppen azért.

Előkelő, művelt urnót csinált belőle, elkényesztette, hogy semmi féle munkára nem alkalmas mindezt azért, mert belé bolondult s úgy tett neki. Tudom, hogy szándéka volt örökösévé tenni, de most látjuk, hogy végrendelet nélkül mult ki a világból, habár rég tudta hogy meg kell halnia. Ez a könnyelműség!

— Igaz, jó Hanna. A számár Tom másképp fog tenni.

— Igen fontos lesz, ha kincseid hátra hagyod.

(Folyt. köv.)

Agyonlőtt nagyváradi honvéd főhadnagy.

— Távirati tudósítás. —

— ápril 13.

Mindenki ismerte Nagyváradon Áron Jenő 4-ik honvédezzredbeli főhadnagyot, kiről szomorú hírt vettünk távirati úton s lehet, hogy mire e sorok az olvasók kezeihez jutnak, már kiszenvedett. Ugy a tisztikar, mint a város társadalma igen szerette a rokonszenves megjelenésű, előszerény fiatal tisztet, kit nemrég szolgálati érdekből, ezredétől a Borosjenőben állomásozó zászlóaljhoz helyezték át.

A szomorú esetről tudósítónk az éj folyamán a következő távirati értesítést küldte:

Áron Jenő honvéd főhadnagytól ma tisztli szolgálója Oberesán Simon, a román husvétra szabadságot kért. Mivel az illető nem a legjobban viselte magát s mert a főhadnagynak dolga is akadt, a szabadságot megtagadta.

Oberesán erre elkeseredésében revolvert kerített s Áron főhadnagyról rálőtt. A golyó az agyba furódott s Áron eszméletlenül terült el a szoba padozatján. Eszméletlen állapotban szállították be a kórházba, hol gondos ápolás alá vették, de ez ideig még nem tért eszméletére. Fejéből a golyót nem sikerült eltávolítani s erős sebláz következett be. Állapota reménytelen.

A gyilkos szörnyű tettének elkövetése után megszökött. Nyomozását azonnal megindították, az esetről pedig távirati úton tettek jelentést a nagyváradi 4-ik honvédezzred parancsnokának.

Áron főhadnagy állapota reménytelen.

TÁVIRATOK.

Elmaradt minisztertanács.

Budapest, ápril 13. (Saj. tud. táv.) Az e heti minisztertanács, miután a kabinet tagjai másfelé voltak elfoglalva, elmarad és az csak a jövő kedden a miniszterelnök Bécsbe való utazása előtt tartják meg.

Királyi kihallgatás.

Bécs, április 13. A király ma külön kihallgatáson fogadta Beck báró tábornokot, a vezérkar főnökét. (M. T. I.)

Az összeférhetlenségi bizottságból.

Budapest, ápril 13. (Saj. tud. táv.) Papp Géza és Hegedüs Sándor felszólaltak ma az összeférhetlenségi bizottság ülésén, hogy az állam birtokába fix kezeléssel átvett viczinális vállalatok igazgatói és felügyelői állása ne tekintessenek összeférhetlenségnek. Az indítványt Justh Gyula, Olay Lajos és Szivák Imre felszólalása után elfogadták. Olay indítványozni fogja, hogy azon lelkészek, kik javadalmazásaikat az államtól élvezik, ne lehessenek képviselők, ugy szintén azon állampolgárok sem, kik kötelesek külföldről érkező utasításokat elfogadni.

Sikkasztó segédjegyző.

Arad, ápr. 13. Pap Aurél gurbai segédjegyző 8000 korona közpénzt sikkasztott. Az alispán mint első fokú fegyelmi hatóság hivatalvesztésre ítélte a sikkasztó segédjegyzőt és egyidejűleg megtette ellene a bünvádi följelentést.

Megtalált arany rudak.

Budapest, ápril 13. (Saját tud. táv.) Bremerhafenből távirják, hogy a Nagy-Vilmos nevű gőzhajón a 270.000 márka értékű aranyrudakat Magers, a hajózenekar karmestere megtalálta.

Ottó főherceg veszedelme.

Bécs, április 13. Tegnap déntán Ottó főherceg a városban kocsikázott, miközben lovai megbokrosodtak és a kocsit elragadták. A kocsit a vad rohamban összeülkőzött egy másik hintóval, rudja és egyik kereke eltört, a lovak pedig megsebesültek. A főhercegnek nem esett semmi baja sem.

A német trónörökös Bécsben.

Budapest, április 13. (Saj. tud. táv.) Berlinből jelentik, hogy a trónörökös ma 6 óra 25 perczkor Bécsbe indult. A berlini és bécsi lapok kiváló politikai fontosságot tulajdonítanak az utazásnak.

Halálos végű párbaj.

Nagyszeben, április 13. W. számvevő főhadnagy és P. szekerész főhadnagy közt ma pisztolypárbaj volt melynél az utóbbi halálosan megsebesülve rövid idő múlva meghalt.

Sikkasztás egy önszegélyző egyesületben.

Veszprém, április 13. (Saját tud. táv.) Az önszegélyző egyesület sikkasztása ügyében ma vizsgálatot tartottak. Kiderítették, hogy 220.000 korona az elsikkasztott összeg. Az igazgatóság és felügyelő bizottság tagjainak vagyonára bírói zárlatot rendeltek el.

Miksa császár emléke.

Mexiko, április 13. Queretárobán tegnap szentele be az ottani püspök a Miksa császár emlékére emelt kápolnát. Az ünnepség szép és méltóságos volt. Khevenhüller hercegen és Fürstenberg hercegen kívül a német és belga diplomáciai képviselők előkelő osztrák és magyar alattvalók, továbbá mexikói előkelőségek, köztük a Milanon-család is jelen volt. A lakosság tömegesen jelent meg.

Jászay Mari a Nemzeti-Színházban.

Budapest, április 13. (Saj. tud. táv.) A Nemzeti-Színházban Rákosi Jenő »Endre és Johanna« című tragédiája került nagy sikerrel színre. E darabban lépett fel először Jászay Mari. A nagy művésznőt az óriás számú közönség zúgó tapssal és lelkes óvációval fogadta. Márkus Emiliának szintén óriási sikere volt. Rákosi Jenőt valósággal ünnepelelték.

Kínai bonyadalmak.

London, ápr. 13. A Times-nak jelentik Sanchaiból: Az angol kormány elismerését fejezte ki a nankingi alkirálynak azért a hazafiasságért és állhatatosságért, a melylyel a mandurái egyezmény ellen tiltakozott és gratulált neki az elért sikerhez.

Jokohama, ápr. 13. A japán kormány befejezte a nyomozásokat a Kínától követelendő kártérítés összegére nézve és megállapította ezt az összeget, de erősen titkolja a dolgot. Az erre vonatkozó iratokat csak akkor fogják átadni a pekingi japán követnek, ha ismeri fogják a többi hatalmasságok szándékait. Mindazonáltal híre jár, hogy az összeget pontosan a Japánnak okozott költségek alapján állapították meg.

Köln, ápr. 13. A Kölnische Zeitung jentli Pekíngből tegnapi kelettel: Tungkiáfuban, Tiencintől nyugatra egy összekötő úrs elfogott egy négy amerikai és négy kínai emberből álló rablóbandát. (M. T. I.)

Szépművészeti muzeum Prágában.

Bécs, április 13. (Saját tud. táv.) A király Körberhez kéziratot intézett, melyben felhíja, hogy Prágában szépművészeti muzeum létesíttessék.

A patriarka elmozdítása.

Konstantinápoly, április 13. A szultán megbízásából Ziver bég, a vallásügyek igazgatója az ökümenikus patriarkátusba ment és felszólította a patriarkát, hogy mondjon le, a mit azonban a patriarka vonakodott megtenni. Erre a szultán megbízottja egy császári iradét olvasott fel, a mely megerősíti a zsinat többségének és a vegyes tanácsnak a patriarka elmozdítását kimondó határozatát. A patriarka helyettesül msgr. Nathaniel brusszai metropolitát nevezték ki. (M. T. I.)

Bányamunkások kongresszusa.

Leus, április 13. A bányamunkások kongresszusa határozati javaslatokat fogadott el, a melyekben legalább napi két frank nyugdíjat, s a 8 órai munkaidő behozatalát és minimális munkabér megállapítását követelik. Az általános sztrájk kérdése a bányamunkások kongresszusán még nem került tárgyalásra. A loire — és pas de calais — megyei bányászszövetségek kiküldöttjei az általános sztrájk ellen fognak szavazni. A többi munkásszövetségek legtöbb köldötte azonban azt az utasítást kapta, hogy az általános sztrájk mellett szavazzanak.

Botrány egy gyűlésen.

Algir, április 13. Tegnap este egy nyilvános ülés után a zsidók és antiszemiták között verekedésre került a dolog. A csendőrség közbelépett és hat embert letartóztatott. (M. T. I.)

A földrajzi kongresszus.

Strassburg, április 13. A nemzetközi szeizmológiai kongresszus mai második ülésén nemzetközi szeizmológiai egyesület alakítását határozta el és egyttal azt a kivánságot fejezte ki, hogy a földrengésekről szóló közleményekben az időt a greenwichi idő szerint határozták meg. A kongresszus ma befejezte tanácskozásait.

Harcz a határszélen.

Budapest, április 13. (Saj. tud. táv.) Boroszlóából jelentik, hogy orosz sziléziai munkások utlevél nélkül akartak átkelni a sziléziai határon. A határőrök visszakergették őket. A munkások ellenszegültek, mire véres harc fejlődött ki. Egy embert a katonák agyonlőttek, többen súlyosan megsebesültek.

A bolgár kegyetlenségek.

Konstantinápoly, ápr. 13. Az Agence de Constantinople autentikus értesülés alapján czélzatos koholmánynak nyilvánítja a bolgár lapoknak azt a híresztelését, hogy Ruméniában kegyetlenségeket követtek el a bolgárokon.

Jémeni hírek szerint ott a nyugalom helyreállítása szépen halad.

A lapok módfelelt túlzott dolgokat írtak arról, hogy Szmirnában eltűnt egy fiatal görög ember, a mi az otrhodox lakosság körében forrongást idézett elő az odaváló zsidók ellen. Ezekkel a híresztelésekkel szemben az Agence de Constantinople konstatálja, hogy a fiatal görögöt megtalálták Cseszmében, a hová kirándulást tett. Erre a hirre Szmirnában teljesen lecsillapodott az izgatottság és vérontásra egyáltalán nem került a dolog.

14-szeres gyilkossággal vádolt elnök.

Szófia, április 13. (Saját tud. táv.) A macedon bizottság elnökét *Sarafont* 14-szeres gyilkossággal vádolják.

Francia adókimutatás.

Páris, ápr. 13. A hivatalos lap tegnap száma a márczius havában befolyt közvetett adók kimutatását közli. E szerint f. évi márczius havi tényleges bevétel az előirányzatnál 22,115,400 frankkal, a múlt év márczius havában befolyt adóknál pedig 28,129,900 frankkal kisebb. (M. T. I.)

KOZGAZDASAG.**Az olasz-i legelőbirtokosok gyűlése.**

Meghívó. A nagyváradi-olaszi-i felosztott közlegelő birtokosait, — az intéző választmány nevében — a f. 1901. évi *április hó 21-ik* napjának délelőtti 10 órájára »Régi város háza Fő-utca 706., sorozó termében tartandó közgyűlésre azzal van szerencsém meghívni, hogy ezen közgyűlés tárgyai:

1. A mező bíró jelentése.
2. Az 1900. évi zárszámadások vizsgálatairól szóló intéző választmányi jelentése.
3. A felmentvény megadása.
4. Esetleg előterjesztendő indítványok tárgyalása leendő.

Kelt Nagyváradon, 1901. április 14.

Szokoly Tamás,
az intéző választmány
elnöke.

Három új gyár. Hegedüs kereskedelmi miniszter támogatásával Feiner Lipót és testvére trieszti cég a Duna mellett levő egyik alföldi városban (a hely még nincs meghatározva) linoleum-gyárat épít. Szombathelyen Stadler Zsigmond kenyérgyárat, a Haas-féle szőnyeggyár vállalat pedig új gyártelepet létesít.

Háziipari kiállítás Szatmárott. Szatmárról jelentik: A Szatmármegyei Gazdasági Egyesület az általa a tél folyamán rendezett háziipari tanfolyamok készítményeit e hónap 29-től kezdődőleg négy napon át kiállítja. A kiállításon egyuttal bemutatják a háziipari tárgyak készítményét is.

Tavaszi divat értesítés!

Nagyvárad, 1901. április hó.

Van szerencsénk igen tisztelt vevőink és a n. é. közönség becses tudomására hozni, miszerint

női, férfi és gyermek Carlsbadi czipők,

uri- és fű kalapok, fehérneműek, nyakkendő ujdonságok, keztyűk, harisnyák, s mindennemű

honi készítményű valamint angol és francia divatárak

izléses kiállításban és kellő nagy választékban megérkeztek, melyeket a *legolcsóbban meghatározott árak* mellett bocsátjuk a t. vevőközönség rendelkezésére.

Telefon összeköttetés az egész megyében.

Szám 76.

Teljes tisztelettel

Fábry Testvérek.

UJ ÜZLET!

Van szerencsém a közönség becses tudomására hozni, miszerint azon közóhajnak kívántam eleget tenni, hogy a modern követelményeknek s a helyi viszonyoknak megfelelően, Olasz városrészben lakó tisztelt vevőim részére közelebbi és alkalmasabb beszerzési helyet teremtsék *Olaszi, Fő-utczán,* Bazár-épületben egy a legmagasabb igényeket is kielégítő

fiók festék-kereskedést

nyitottam melyben főüzletemben eddig levő festék árukon kívül mindennemű műolaj és aquarell festékeket, festő állványokat, műfa égítéshez szükségelt különféle fa diszeket u. m. keztyű, tűrülködő, ékszer, kulcs, ruhatartókat stb. valamint mű és üveg festészethez alkalmazh különlegességekből tartok nagy raktárt.

Festészeti előmintákat óriási választékban jutányos árban adok t. vevőim részére használatra. Tömeges látogatást kér

tisztelettel

Berkes Bertalan,

Zöldfa-u. 33. sz.

Festék különlegességek raktára *Fő-utca, Bazár-épület.*

K R U G S T E I N I Z I D O R U T Ó D A

Telefon 67. sz.

ROSENBERG IZSÓ

Telefon 67. sz.

a »Beocsini Czementgyári Unio« képviselője,
Nagyvárad, Kossuth Lajos-utca.

Ajánlja: Beocsini, román és portland cément, erdélyi gipsz, valódi aszfalt fedéllemez, elszigetelő lemezek és elszigetelő anyagok, carbolineum, tinctoral, stuccatur-nádfonat, kőgyagcsövek, cémentlapok, betoncsövek, keramit, disztégla, fedél-cserép, karstmárvány, továbbá kitűnő amerikai petróleum elsőrendű gépolajok, gépszir és kocsikenős raktárát.

Vállal: Aszfaltozásokat valódi természetes aszfalttal. Nedves falak szárazzá tételét aszfalttal. Szagtalan aszfalt fedéllemezeli vagy Kátrány kőfedéllemezeli mindennemű tetőfedés és Facement-fedést.

Reich Jenő és Társa

Tőzsdé jelentése

— A »Tiszántul« eredeti távirata. —

Határírdék.

Budapest, április 13.	
Buza októberre	7.81
Buza áprilisra	7.75
Tengeri	5.40
Rozs okt.	6.92
Zab ápr.	6.47
Káposzta, repace, aug.	—

Értéktőzsde

Budapest, április 13.	
Osztrák hitel	721.75
Magyar hitel	728.50
Allamvasut	690.—
Rimamurányi	528.50
Magyar jelzálog	466.—
Salgótarjáni	—
Wagon-kölcsön	—

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1901. április 13-án.

Magyar aranyjárdék 4%	117.50
Magyar koronajárdék	92.90
Magyar vasúti kölcsön aranyban 4 1/2%	121.—
Magyar vasúti kölcsön ezüstben 2 1/2%	100.50
Magyar keleti vasúti államkötvény 1876-ból	117.50
Magyar földterhermentesítési kötvény 4%	93.25
talmérségi jog megváltási kötvény	99.60
Horváth-szlavónföldterhermentesítési kötvény	93.50
Magyar nyereséj-sorsjegy-kölcsön	174.50
Tiszszabályozás sorsjegy-kölcsön	142.—
Osztrák járadék papírban	98.20
Osztrák járadék ezüstben	98.—
Osztrák járadék aranyban	117.75
Osztrák korona járadék	97.35
Osztrák államsorsjegyek	141.—
Osztrák magyar bank részvény	16.85
Magyar hitelbankrészvény	707.—
Osztrák hitelintézet részvény	700.50
Párisi vista	95.55
20 frankos arany (Napoleon'or)	19.07
Németbirodalmi márká	117.60
London vista	240.30
20 márkás arany	28.50

SZERKESZTOI POSTA.

E. F. Az anyakönyvi hivatalról irt cikkkel komolyan nem érdemes foglalkozni. Abban a cikkben a maga bört védi az az ujság, melyet úgy látszik, bizonyos alakok mozgatnak ez ügyben, melybe vigyázatlanul beugrott. Minden esetre bőven fogunk ez ügygyel foglalkozni a maga idejében s ha olyan nagy öröme telik annak a lapnak a leleplezéseiben, majd lesz módjában örülni. A közgyűlésen interpelláló urnak sines mit aggódni azon, hogy talán eltussolódnék majd valami. Vigyázzunk mi arra.

Dr. VUCSKICS GYULA.

A Richter-féle
Horgony-Pain-Expeller

Liniment. Capsici comp.

egy régi kipróbált házi szer, amely már több mint 30 év óta megbízható fájdalomcsillapító, mazatik készítmények, csúszás és megfázásoknál. Intés, súlyosabb utánzatok mint lehasználatkor mindig figyelemmel legyünk a „Horgony” védjegyre és a „Richter” cégjelzésre. 80 L. 1 k. 40 f. és 2 k. ártalán ügyszólóval minden gyógyszerüzletben kapható. Főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Richter F. Ad. és társa, csász. és kir. udvari szállítók, Rudolstadt.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, miszerint **Apáczta-utca 381. sz. a., a Borz-utczával szemben**

aranyozó és diszitó műhelyt nyitottam

s főleg *templomi berendezések aranyozása* stb., ugyszintén **tükörkeret, képkeret, butor aranyozása vagy festése, portál és czim aranyozása, sirkő és sirkéretés festése és aranyozása a legjutányosabb árban gyorsan és pontosan készíttetnek el.**

Levelező lapon eszközöndő megkeresésre személyesen jelentkezem. — Tömegeges pártfogást és megrendelést kér

teljes tisztelettel
Jeszenszky László,
aranyozó és templomdiszitó.

1000000

KORONA

ESETLEG A LEGNAGYOBB NYEREMÉNY!!

Az összes 50,000 nyereséj JEGYZÉKE.

A legnagyobb nyereséj logszorososabb esetben:

1.000,000 korona

A nyereséj részlete beosztása a következő:

Korona	
1 jutalom	600000
1 nyer. a	400000
1 . . .	200000
1 . . .	100000
1 . . .	90000
1 . . .	80000
1 . . .	70000
1 . . .	60000
1 . . .	40000
1 . . .	30000
1 . . .	25000
1 . . .	20000
1 . . .	15000
1 . . .	10000
31 . . .	5000
63 . . .	3000
3 . . .	2000
432 . . .	2000
703 . . .	1000
1233 . . .	500
90 . . .	300
31700 . . .	200
3000 . . .	170
4000 . . .	100
50 . . .	100
3900 . . .	80
2900 . . .	40
50,000 nyer. és jut. összegben	13.160,000

Kiváló szerencse

TÖRÖK-nél

Nagyon sokan szerencsések lettek általunk.

Öt millió koronánál többet nyertek nálunk nagyrabesült vevőink.

Az egész világ legesélydusabb sorsjátéka a mi m. kir. szab. osztálysorsjátékunk, mely nemsokára újból kezdetét veszi

100,000 sorsjegy 50,000

pénznyereséjnyel sorsoltatik ki, tehát az összes sorsjegyek fele nyer a mellékelt sorsolási jegyzék kimutatása szerint.

5 hónap alatt összesen **Tizenhárom millió 160,000 koronát**, egy hatalmas összeget sorsolnak ki. Az egész vállalat **állami felügyelet alatt áll.**

Az I-ső osztály **eredeti sorsjegyeinek** tervszerű betétjei e következő:

egy nyolczad (1/8) forint	— 75 vagyis	1.50 korona
egy negyed (1/4)	> 1.50	> 3.—
egy fél (1/2)	> 3.—	> 6.—
egy egész (1/1)	> 6.—	> 12.—

A sorsjegyeket **utánvétellel** vagy a **pénz beküldése** ellenében küldjük szét. Hivatalos tervezet díjtalanul! Megrendeléseket kérünk azonnal, de legkésőbb

1. év április hó 21-ig
bizalommal hozzánk küldeni.

Török A. és Tsa.

BANKHÁZ

B u d a p e s t,

Hazánk legnagyobb detail osztálysorsjáték üzlete.
Főaradunk osztálysorsjáték osztályai:

1. Váci-körut 4.
2. Muzeum-körut 11.
3. Erzsébet-körut 54.

Rendelővel levágandó. TÖRÖK A. ÉS TÁRSA bankháza Budapest.

Kérek részemre _____ l. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget _____ korona összegben { utányételezni kérem postautalványal küldöm } A nem tetsző tör-
mellekelem bankjegyekben (bélyegeken) } lendő

Pontos cím: _____